LAUSUNTO

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

LAKILUONNOS
KAA 8/2020 OmaTahto 2020 – Päivitetään Suomen aborttilaki 2020-luvulle

Oulun kaupunki
Hilkka-Liisa Heikkinen
Terveydenhoitaja
31.5.2022

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut kiittää mahdollisuuudesta tulla kuultavaksi lakiluonnoksesta, joka sisältää ensivaiheen muutosehdotukset voimassa olevaan raskauden keskeyttämisestä annettuun lakiin (239/1970).

Lakiluonnokseen liittyen haluamme tuoda tiettäväksi lakiluonnokseen ehdotettavat asiat, neuvonnan tarpeen sekä yllätysraskauskeskustelu-toimintamallin Oulun kaupungin hyvinvointipalveluissa.

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

LAKILUONNOKSEEN EHDOTETTAVAT ASIAT

Työssämme saamamme kokemuksen pohjalta ehdotamme seuraavia lisäyksiä:

1 § Raskaus voidaan raskaana olevan pyynnöstä keskeyttää kahdennentoista raskausviikon loppuun asti

Psykososiaalisen tuen sekä riittävän tiedonsaannin turvaamiseksi tulee keskeyttämistä pyytävälle antaa neuvontaa.

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

LAKILUONNOKSEEN EHDOTETTAVAT ASIAT

4 § Ennen kuin raskaus tämän lain mukaan keskeytetään, on keskeyttämistä pyytävälle annettava selvitys raskauden keskeyttämisen merkityksestä ja vaikutuksista. Henkilölle, jolle on suoritettu raskauden keskeyttäminen, on annettava ehkäisyneuvontaa, niin kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

Raskauden keskeyttämisen jälkeen tulee henkilölle mahdollistaa jälkitarkastus sekä psykososiaalisen tuen saamiseksi neuvontaa.

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

TAUSTAA NEUVONNAN TARPEELLE

1. **Yllätysraskaus laukaisee kriisin.** Shokkivaihe sekä raskauden aiheuttamat hormonaaliset vaikutukset vaikeuttavat päätöksentekoa.
2. **Yllätysraskaustilanteessa oleva on usein yksin päätöksentekovaiheessa.**
3. **Tiedot vaihtoehdoista voivat olla hyvin vähäisiä.**
4. **Yllätysraskauden laukaiseman kriisin ja mahdollisen posttraumaattisen stressihäiriön aiheuttamien tunteiden läpikäyminen on tärkeätä.** Käsittelemättömät tunteet aiheuttavat usein voimakkaita reaktioita seuraavan raskauden aikana ilmentyen esimerkiksi epätavallisen voimakkaana synnytyspelkona sekä huolena keskenmenon ja sikiöpoikkeavuuksien mahdollisuudesta.

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

YLLÄTYSRASKAUSKESKUSTELU-TOIMINTAMALLI OULUN KAUPUNGIN HYVINVOINTIPALVELUISSA

Oulun kaupungin hyvinvointipalveluissa on ollut seitsemän vuoden ajan käytössä yllätysraskauskeskustelu-toimintamalli.

Mikäli raskaana oleva on epävarma päätöksestään, hänelle ja hänen kumppanilleen tarjotaan keskustelumahdollisuutta asiaan perehtyneen terveydenhoitajan kanssa. Vastaanotolla tai puhelimitse käytävään keskusteluun ohjaudutaan hyvinvointikeskuksen neuvola- tai vastaanottopalvelujen kautta.

Keskustelu on asiakasta kuuntelevaa ja kunnioittavaa sekä puolueetonta. Toimintamalli sopii kaikille riippumatta esimerkiksi kieli-, kulttuuri- tai uskontotaustasta.

Tavoitteena on harkittu ratkaisu. Mitä tarkemmin vaihtoehtoja ja tuntemuksia pohtii, sitä paremmin ennaltaehkäisee mielialan vaihteluita päätöksenteon jälkeen.

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

YLLÄTYSRASKAUSKESKUSTELUN SISÄLTÖ

Käydään keskustellen läpi asiakkaan ajatuksia ja tuntemuksia sekä mahdollinen aikaisempi raskaus, keskenmeno tai raskauden keskeytys

Eri vaihtoehdot ja hoitopolut sekä aikataulut päätöksenteossa. Raskauden jatkaminen, keskeyttäminen, adoptio / avoin adoptio

Tiedon tarve. Tietoa neuvolan / hyvinvointineuvolan toiminnasta tukitoimineen sekä raskauden keskeytyksestä toimenpiteenä

Elämäntilanne ja tukiverkostot. Psykososiaalisen tuen tarve

Terveydentila ja alkuraskauden hoito-ohjeet

Mahdolliset raskaudenkeskeytyksen jälkeiset tuntemukset sekä masennuksen kannalta riskiryhmässä olevien tunnistaminen

Raskauden ehkäisy

KOKEMUKSIA YLLÄTYSRASKAUSKESKUSTELUISTA

Kysyntää keskusteluille on runsaasti ja asiakkaat ovat kokeneet keskustelun huojentaneen mieltä, sekä antaneen tietoa vaihtoehdoista ja tukea päätöksentekoon.

Keskusteluista saatu palaute on ollut hyvin positiivista ja kiittävää. Keskustelijat ovat pitäneet tärkeänä sitä, että ovat voineet vapaasti kertoa vaikeasta tilanteestaan.

Kiitosta on tullut myös siitä, että keskustelussa on tullut esille posttraumaattisen stressihäiriön mahdollisuus ja jatkokeskustelun tarjoaminen.

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU

KIITOS!

Oulun kaupunki
Hyvinvointipalvelut

HYVINVOINTIPALVELUT

OULU